

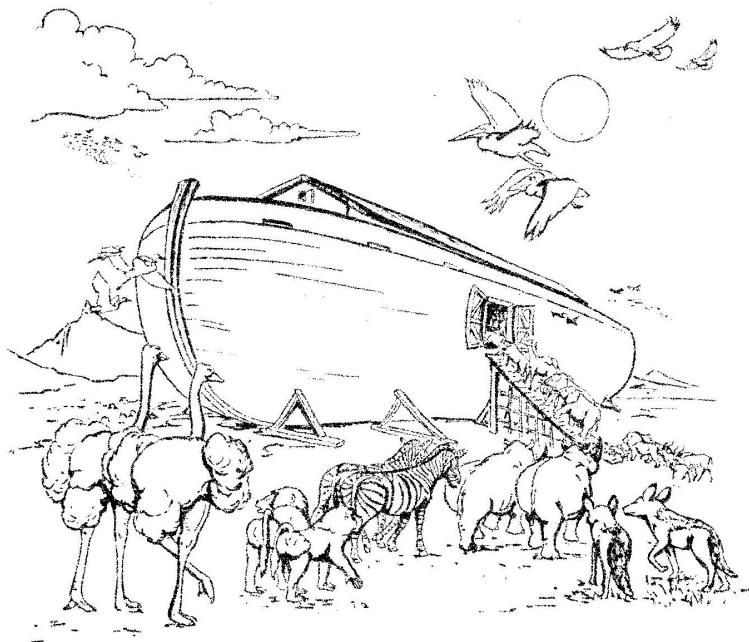
Annabi Haadama do annabi Nuuha a do tuufaanan xibaare

nan giri Tawureeta

Jopeye soora 1.1-11.26

Sooninkanxanne Gollijanjaanon Sapa

Kinbakkansooninkanxanne, Maali

**L'histoire du prophète Adam,
du prophète Noé et du déluge**

tirée de la Torah, Genèse 1.1-11.26

en langue soninké de l'Est au Mali

Annabi Haadama do annabi Nuuha a do tuufaanan xibaare nan giri Tawureeta

Jopeye soora 1.1-11.26

Kinbakkansooninkanxanne, Maali

L'histoire du prophète Adam,
du prophète Noé et du déluge
tirée de la Torah, Genèse 1.1-11.26
en langue soninké de l'Est au Mali

Sooninkanxannen Gollijanjaanon Sapa

site Web: www.asawan.org

adresse e-mail: ets.asawan@gmail.com

Roraqe

Ke kitaabe sehun wuti bakka Tawureetan kitaabi hanan ya di (Jopeye), nan giri soora hanan ja katti soora tanmu do baanandin ja. A wa sehene kanmun do nijnen tagemoxon do i noxoduhoonu, Haadama tagemoxo, Haawa ga tage bakka Haadama yi moxo be, i roye Hedeeni naaxon di, do i ga bagu moxo be. A wa sehene Nuuha xa xibaaren kanma, a do i serun ga ja moxo be, a huuren dabarimoxo, Tuufaanen jaamen ga jope moxo be, do a nememoxo.

Yelli Tunka duumanten ga na o gemundi jamu baane yi.

Duna tagemoxo

Jopeye soora 1.1-2.3

Jonjaadun ዳ, Alla da kanxottun do njijanxotten taga. Ken d'a ን, njijen ni ho muuma duuro ya yi. Bitanbinnen w'a yi na ji jupen xuhaari. Alla hanken yonkonten wa jin kanma.

Alla ti ken di : « Xurayen nan bange ! » Xurayen bange ken moxo di. Alla seedaaxu ti xurayen siren ni, a da xurayen hata bakka biten ዳ. Alla da xurayen xiri « kiye » na biten xiri « wuro ». Wuro ro, yille kare, ken ንa koota hanan ዳ.

Alla ti xadi : « Bera duuro nan bange jiinun naxa, yelli jiinu nan hate bakka jiinu yi ! » Alla da bili yanba na ji kanmuranken do ji wureranken hata bakka me yi. Ken ንa ken moxo di. Alla da bili ke xiri « kanmu ». Wuro ro, yille kare, ken ንa koota hillandin ዳ.

Alla ti xadi : « Jiinu be ga wa kanmun wure, i nan kahuma me yi dingira baane. Berakaawante nan bange ! » Ken ንa ken moxo di. Alla da berakaawanten xiri « njijne », na ji kahumanten xiri « geeji ». Alla seedaaxu ti ken siren ni.

Ken halle Alla ti : « Njijen nan xuhaari ti huntaho xallun ዳ. Sokke su n'i soxooden bangandi, yitti noone su n'i renmen bangandi, n'i soxooden bangandi njijen kanma ! » Ken ንa ken moxo di : njijen da huntaho xallun bangandi, sokken noone su do i soxooode, yitten noone su do i renmen do i soxooode. Alla seedaaxu ti ken siren ni. Wuro ro, yille kare, ken ንa koota sikkandin ዳ.

Alla ti xadi : « Xurayu nan bange kanmun di, kuudo, i na kiyen do wuron hata bakka me yi. I ንa taagumansu yi :

sallun do kootanu a do siinun da. I nan ja xurayu yi kanmun di, kuudo na piijenen xurayindi. » Ken ja ken moxo di. Alla da xurayi xooru hilli dabari : ho xooren na kiiti kiyen kanma, ho tugunnen na kiiti wuron kanma. A da saanun xa dabari. Alla d'i wara kanmun di kuudo i na piijenen xurayindi, i na kiiti kiyen do wuron kanma, i na xurayen do biten hata bakka me yi. Alla seedaaxu ti ken siren ni. Wuro ro, yille kare, ken ja koota naxatandin ja.

Alla ti xadi : « Jiinun na ho yonkintun guuji, yeliyun xa nan kanpi do kanmun ja ! » Alla da jiiduho xoorun su taga, baane su do i noone, a da jiiduho kuttun su taga. Alla da yeliyun xa taga, baane su do i noone. Alla seedaaxu ti ken sire ni. Alla da barike ro i di nan ti : « Xa saare, axa nan gaboo, axa na jiinun haga. Yeliyun xa nan gaboo piijenen kanma. » Wuro ro, yille kare, ken ja koota karagandin ja.

Alla ti xadi : « Piijenen na ho yonkintun bagandi, baane su do i noone : kaadundaabanu, piijnaduhoonu, gunduhoonu, baane su do i noone ! » Ken ja ken moxo di : Alla da gunduhoonun taga, kaadundaabanu, piijnedunhoonu, baane su do i noone. Alla seedaaxu ti ken siren ni.

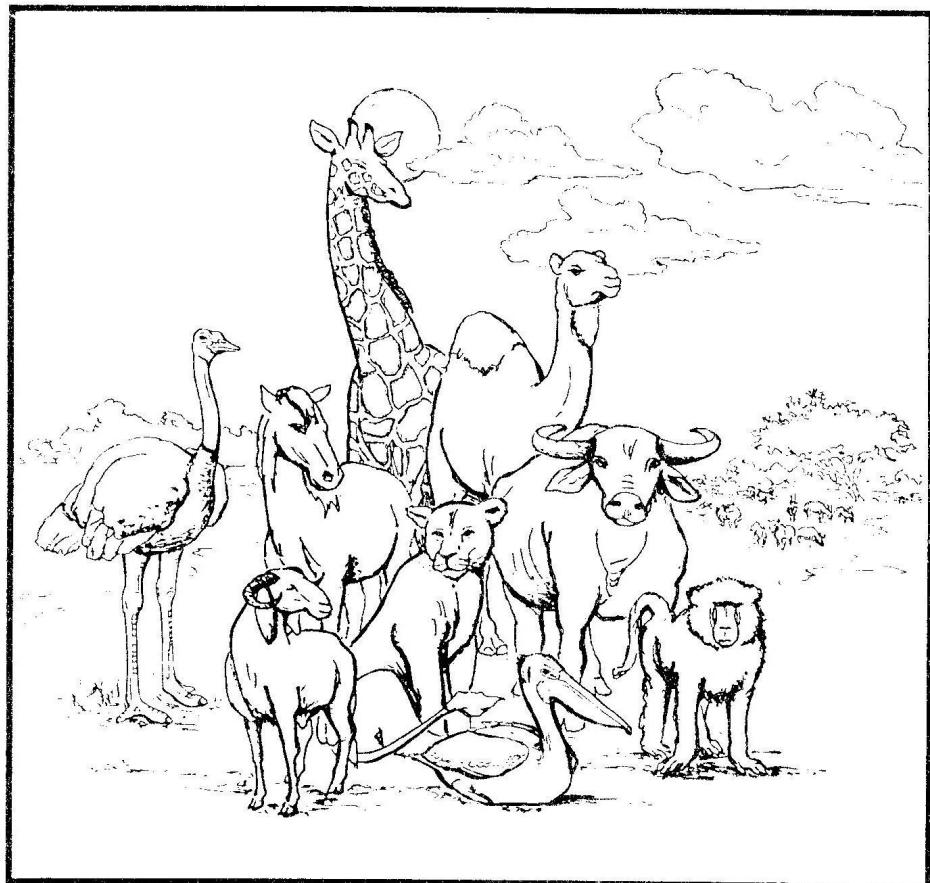
Alla ti xadi : « Seren nan tage o yinme sawuran do o xawaran ja, a na jin nexun mara, na kanmun yeliyun mara, na daabanun mara, na piijenen kanma su mara, a do ho wo ho ga ni piijnehu yi ! »

Alla da seren tage i yinme sawuran ja,

Alla yinme sawuran ya ni, a ga d'a taga,

A d'a taga yugo do yaxare.

A da barike ro i di nan ti : « Xa saare, axa nan gabo na
niijen kanma haga, na niijen mara. Axa na jin nexun do
kanmun yelijun mara a do niijedunho su ! » A ti i da xadi :
« Niijen kaaran su sokke do i soxooode nan kini serun nja, na
yittirenmaana su do i soxooden kini i ya, i na i ja biraado yi.
Sokkinxayen nan ja biraado yi niijen daaban su da, a do
kanmun yelijun su, a do niijedunho su, yonkin ga w'a di. »
Ken ja ken moxo di. Alla seedaaxu ti i golli dabarinten su siro

moxosiri ! Wuro ro, yille kare, ken ja koota tunmundin ɳa.

Ke moxo di, kanmun do ɳiijen do i noxoduhoonun su taganden neme.

Koota ɳerundin d'a ɳi Alla taganden gollun tinme.

Alla d'i taganden gollun wara ke koota yi. Alla da barike ro koota ɳerundi ke di, n'a ja koota senne yi, bawo, a d'a ja i taganden gollun warakootan ɳa.

Haadamarenmen tageye

Jopeye soora 2.3-25

Kanmun do ɳiijen noxoduhoonun xibaaren haayi ke yi.

Bire be, Tunka duumante Alla ga da kanmun do ɳiijen taga, yitte su ma ɳi ɳiijen kanma, sokke su ma ɳi ga hunti, bawo Tunka duumante Alla ma ɳi ga da kanme riiti ɳiijen kanma. Sere xa ma ɳi no na ɳiijen soxo. Nxa, jin hunti bakka ɳiijen ɳa, na ɳiijen kaaran su minindi. Tunka duumante Alla da seren taga ti dooren ɳa, na bireyen hanken huute a nuxunbotun di, seren xusanta ja tagaho yonkinte yi.

Ken halle, Tunka duumante Alla da naaxo ro Hedeeni kinbakkan ɳa. A ga da sere ke be taga, a d'a wara a noxon di. Tunka duumante Alla da yittinnooni gabe huntindi bakka ɳiijen di, i waritiyaaxen haranparen ni, i renmun lijun ni, na bireyinyitte, a do ho siren do ho buren tuwaaxun yitten huntindi naaxo ke naxaanen di.

Hanje yogo ɳi bakka do Hedeeni jamaanen ɳa na naaxo ke minindi. A dangi halle non ɳa, a taxandi kittu naxati. Kittu hana toxon ni Pisooni, a ɳi Haawila jamaane su goorikatunu,

kanjen ji no. Jiije ke kanjen ji kan hooren ya yi, anbari tima lijen xa ji no, a do « onkisi » ken ga ni luulun xawaran ja. Kitti hillandin toxon ni Gihooni, a goorikatinten ji ti Kuusi jamaanen su yi. Kitti sikkandin toxon ni Hiidekeli, a ji wurunu do Hasuura kinbakkan ja. Kitti naxatandin ni Furaata yi.

Tunka duumante Alla da seren wara Hedeeni naaxon di, kuudo, a n'a soxo n'a golli. Ken di, Tunka duumante Alla da yaamariyen kini a yi nan ti : « Naaxo ke yittirenmen su yiga ti an sagon ja, ma a ganta ho siren do ho buren tuwaaxun yitte, maxa kati ken ja, an ga na kati ken ja koota su, an wa kalla. »

Tunka duumante Alla ti : « Seren nan toxo i baane sire he, n wa deemandaana tagana a da, ken wa jaana a kapanlenma yi. » Tunka duumante Alla ga da piijen daabanu beenu taga bakka dooren ja, a do kanmun yeliyu, a d'i su riti seren jon ja, kuudo n'a tu, a ga w'i toxonun xilli moxo be, kuudo xadi, ho yonkinten noone be nda xiri toxo be yi seren maxa, ken na ja a toxon ja. Seren da toxon saxu kaadundaabanun su yi, a do kanmun yelijun su, do gunduhoonun su. Nxa, a ma kapanlenma kita, i be ga wa xoyi a yinme moxo.

Tunka duumante Alla da xenqo xote wara seren ja, n'a xenqendi. Ken bire, a d'a saxabanzotti baane wutu, na tiyinmuqan wara a batten di. Tunka duumante Alla ga da seren saxabanzotte be wutu, a d'a taga yaxare yi, n'a riti katti seren ja. Ken di, seren ti :

« Keeta ken, ke xotte bagu in xottun ya yi,
ke hatantiye bagu in hatantiyen ya yi.

A wa toxorene “ yaxare ”,
bawo, a tage bakka yugon ya yi. »

Ken ya saabu da, yugon ga wa hatene bakka i ma do i haaba
yi nan kahu i yaqen ɣa, nan ɣa baane yi.

Ken bire, yugon do i yaqen duuron ya ji, nxa, i ma ji ken tu
saxamuhi yi.

Yittirenmen yigeye

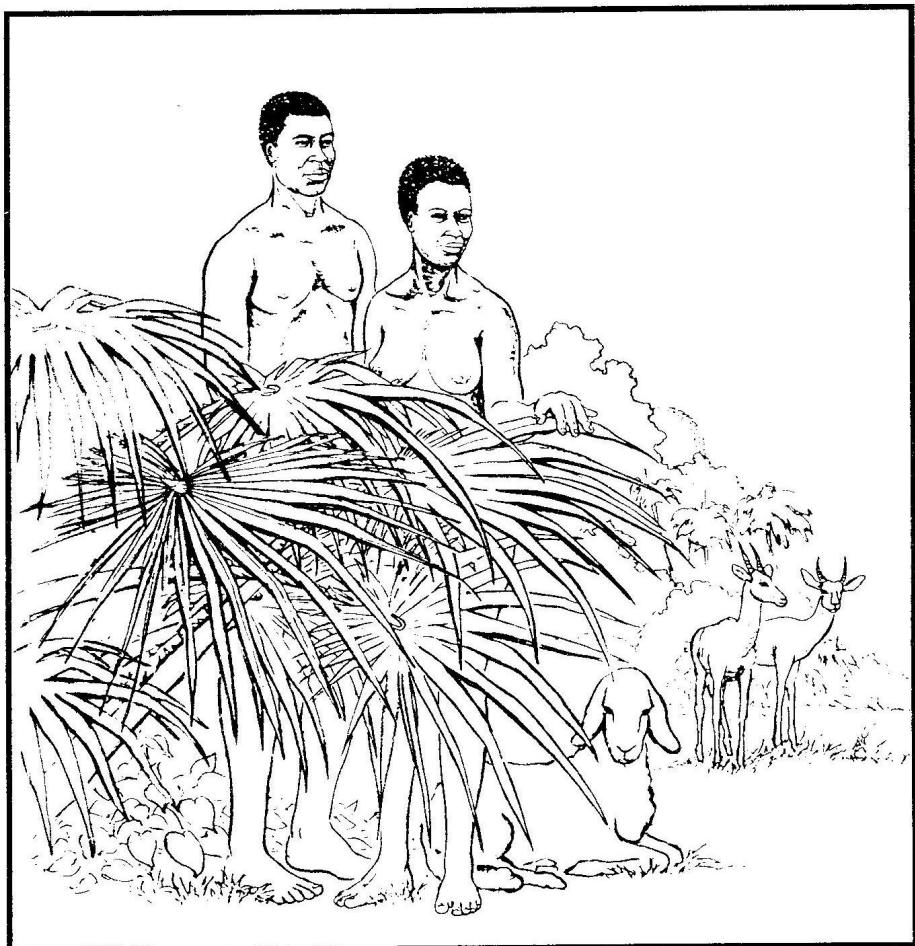
Jopeye soora 3. 1-24

Samaqen ya ji njijen kanma daaba taganten su ho
neenelijen ɣa. A ti yaxaren da : « Tojun ya ni, yelli Alla ti :
“ Axa nan maxa naaxo ke yittirenme su yiga ba ? ” » Yaxaren
ti samaqen da : « Ayi, o wa naaxon yittirenmen su yigana, ma
a ganta yitte ke be ga wa naaxon naxaanen di. Alla ti, o nan
maxa ken renmen yiga, o nan maxa kati a yi, ken halle, o wa
kalla. » Ken di, samaqen ti yaxaren da : « Ken he ! Axa nta
kalla ! Alla n'a tu ya nan ti, axa nda yitte ke renmen yiga
koota be, axa yaaxun wa ɣunjini, axa wa jaana xoyi Alla
moxo, axa yinmenu wa ho siren do ho buren bakka me di. »

Bire be, yaxaren ga d'a wari nan ti, yittirenme ke
haranparen ni, a waritiyaaxen siren ni, a yigeyen w'i turoono
i haayindaanan ɣa, a siren xa ni haqiren ɣunjien da, a da
yittirenme ke yogo hata n'a yiga, n'a yogo kini i kiina ya, ken
ga ji do a batte, a xa d'a yiga. Ken batte su di, i yaaxun
xusanta ɣuni. I d'a tu nan ti i duuron ya ni. Ken di, i da
turudarun meri me yi na ken ɣa du da yiraamu yi.

Nellan muraanen biren ɣa, yugon do i yaqen da Tunka

duumante Alla rixannen mugu do naaxon ḥa, ken di, i huxu
Tunka duumante Alla yi naaxon yittun do me naxa. Tunka
duumante Alla da yugon gangu nan ti : « An na minna ? »
A ti : « N d'an rixannen ya mugu naaxon di, n kanu, bawo, n
duuron ya ni, ken ya ni, n ga huxu. » Tunka duumante Alla ti
a da : « Kon d'a koyi an ḥa ti an duuron ya ni ? Nke ga d'an
kaba yitte ke be renmen yigeyen ḥa, an da ken ya yiga ba ? »

Yugon ti : « An ga da yaxare ke be kahu in ɳa, ken ya da yitte ke renmen kini in ɳa, n xa d'a yiga. »

Tunka duumante Alla ti yaxaren da : « An da ke ja n'a saxu mani kanma ? » Yaxaren ti : « Samaqen ya d'in marasa, n xa d'a yiga. »

Ken halle, Tunka duumante Alla ti samaqen da :

« N'a saxu an da ke golle kanma,
n d'an langa, kaadundaabanun do gundundaabanun su
naxa !

An toqo xiirini an noxon ya kanma,
an na seyijuran ya yigana, an wuyun wucen su di.

N wa xonnaaxun sabatindini, an do yaxaren naxa,
n'a sabatindi an bonsoñun do a bonsoñun naxa.

Kun yogo wa riini anken yinkollan mojonqo,
anken xa wa riini a tanjunqon xini. »

Tunka duumante Alla ti yaxaren da :

« N w'an nuxuntaaxun xotondini an kanma,
n'an rensaareyen xa ja tooxe yi an kanma.
Ganta, an wa liju kitana an kiina yi,
nxa, aken w'an marana. »

Tunka duumante Alla ti yugon da :

« Xoyi an ga d'an yaqen ya terinka,
nke ga d'an kaba bakka yitte be renmen yigeyen ɳa, na
ken yiga.

Ken di, n da njijen langa do an sababun ɳa.

Tanpiyi xoten halle, an nt'an biraadon kitana a yi, an
wuyun wucen su di.

Saasinxabiila gabe ya n riini hunti njijen ɳa,
an xa wa birene njijen huntihoonun ya yi.

An w'an biraadon kitana a yi ti hutiyi xote yi ma an kalle,
an ga wa riini saage katti njijne ke yi, an ga bagu aken be
yi,

an ni dooren ya yi,

an wa saagene katti ken doore ya yi. »

Ken di, Haadama d'i yaqen toxora Haawa, [a wure ga ni :
« birante »], bawo, aken ya ni haadamarenmen su ma yi.

Tunka duumante Alla da hatanyiraamun dabari Haadama do i
yaqen da, i nan heetohata ti i ya.

Ken halle Tunka duumante Alla ti : « Haadamarenmen haayi
ga ja xoyi oku moxo, a wa ho siren do ho buren bakka me di.
Saasa, a nan maxa ti i w'i kitten huutunu do bireyinyitten xa
batte nan ti i w'a renmen hatana n'a yiga, yelli i na bireyi
duumanten kita. » Ken biren ɳa, Tunka duumante Alla d'a
xata bakka Hedeeni naaxon noxon di, yelli a na njijen golli,
a ga tage bakka ken be yi. Bire be Alla ga da Haadama xata
bakka Hedeeni naaxon di, a da xeribunun* wara a kinbakkan
ɳa, i do kaaha yinbinma, a wa turinbene do kaaran su yi,
kuudo na bireyinyitten killen tanga.

---

* Xeribunu ni maliika tangandaanu ya yi.

Xaabila do Haabila

Jopeye soora 4.1-26

Saqanlenmaaxu ga dangi Haadama do i yaqe Haawa naxa, yaqen da noxo wutu nan saare ti Xaabila* yi. A ti : « Ee, n da renyugo kita ti Tunka duumanten bariken ዳ ! » Ken halle, a saare ti a yaaxidon ዳ, Haabila. Haabila ዳ nagaana yi, Xaabila ken ዳ soxaana yi.

Waxati halle, Xaabila d'i soxohoonun yogo ዳ sadaaxa yi Tunka duumanten da. Haabila xa d'i tanmisun ren hananun ዳ sadaaxa yi, n'i tiyen ho katen kini Tunka duumanten ዳ. Tunka duumanten da Haabila sadaaxan raga, nxa, a ma Xaabila xallen raga. Ken digi Xaabila yi n'a diinan bonondi.

Tunka duumanten ti Xaabila da : « An butu mani yi n'an diinan bonondi ? An ga na ho siren ዳ, an wure wa wutini, an ga ma ho sire ዳ xa, ho buren ya wa daaxana an raqen ዳ, n'an jarabi, nxa, anken ya n xawa a marana. »

Ken halle, Xaabila ti i saaxanbaana Haabila da : « O n daga teenun di. » Bire be, i ga kijne teenun di, Xaabila xenu i saaxanbaanan ዳ, n'a kari.

Ken di, Tunka duumanten da Xaabila tirindi : « An saaxanbaana Haabila na minna ? » A ti : « N nt'a noqu tu, nke ya n'in saaxanbaanan tangandaanan ዳ ba ? » Tunka duumanten ti a da : « An da mani dabari ke yi ? An saaxanbaanan horen sonqoxannen kijne in ዳ gilli njinen ዳ, ti i tanbon nan tuge. Saasa, an ga d'an saaxanbaana be kari ti

---

** *Xaabila* : Habaraaninxannen di, i ti : Kayina.

an kitten ḡa, ḡiijen d'a horen sugu, ken di, an lange, ḡiijen ntaxa dujene an da. Bire be, an ga n'a soxo, a nta dujene i soxohoonun kinni an ḡa, an wa jaana sabatinbali yi, badanyaalaana yi, ḡiijen kanma. »

Xaabila ti Tunka duumanten da : « N yanganxateye ke xoto in kanma moxoburu. A haayi ke yi lenki, an d'in xata bakka ḡiijen siren ḡa, n wa riini huxu an ḡa, nan ja sabatinbali yi,

a do badanyaalaana yi ti in du yi njijnen kanma, sere be nd'in wari, a w'in kalli de ! »

Tunka duumanten ti a da : « N d'a haamu. Sere be nda Xaabila kari, Xaabila tanbon wa tugene a di ta jneru. »

Ken di, Tunka duumanten da taagumanse ro Xaabila yi, kuudo sere be nd'a wari, a nan max'a kari. Xaabila laato Tunka duumanten ja, a daga taaxu Noodi* jamaanen di, Hedeeni kinbakkan ja.

Hi dangi halle, saqanlenmaaxun dangi Xaabila do i yaqen naxa, yaxaren da noxo wutu nan saare ti Hanooxi yi. Ken di, Xaabila da debe taaxundi n'a toxora i renyugun ja, Hanooxi.

Hanooxi da Yiraadi kita renme yi, Yiraadi xa da Mehuuyeli kita renme yi, Mehuuyeli da Metuseeli kita renme yi, Metuseeli da Lemeexi kita renme yi.

Lemeexi da yaxaru hilli yaxi : baanen toxon ni Haada, hillandin toxon ni Cilla. Haada saare ti Yaabali ya, ken ya ni nagaananu xooxa yi, tillisigumun do daabamaraanu. A xoxonen toxon ni Yuubali, ken ga ni ganbaritinmaanun do hulehutaanon xooxa yi. Cilla xa saare ti Tuubali-xaabila yi, ken ja tage yi, a ni jaxawallen** do mexen gollini. Tuubali-xaabila saaxanbaanayaxaren toxon ni Naama.

Koota yi Lemeexi ti i yaqun hilli da :

« Haada, an do Cilla, xa d'in terinka moxosiri !

---

* *Noodi* wure ni : « badanyaalaana ».

** *Jaxawalle* : Habaraaninxannen di boronsin ya ni, ken ga ni jaxawallen do mexen jaxaminten ja.

N yaqu, xa d'axa taron sigindi do in sehi koninten ዳ !
Nke wa sere kalli in joogiyen da, na honnanxaye kari in
tugon da.

Xaabila tanbon wa tugene ta እና,
nxa Lemeexi tanbon wa tugene ta tanpere do እና. »

Saqanlenmaaxun dangi Haadama do i yaqen naxa xadi,
a saare ti renyugo yi, a d'a toxora Seeti, [a wure ga ni :
« kuyiye »] nan ti : « Alla da soxodee tana kini in ዳ Haabila
batten di, Xaabila ga d'a kari. » Seeti xa da renyugo kita, n'a
toxora Henoosi. Ken haxatin ya ni, serun ga jope Alla xilli ti a
toxo : Tunka duumante.

Haadama katti Nuuha

Jopeye soora 5. 1-32

Haadama soxoodun taarixun haayi :

Bire be Alla ga da haadamarenmun taga, a d'i ዳ, kuudo,
i n'ike yinme xawaraaxu. A d'i taga yugo do yaxare, na barike
ro i di i tagekoota, n'i toxora haadamarenmu.

Haadama wuyun ga wa kame do tanjikke siine, a da renme
kita i yinme xawaran ዳ, i sawuran di. A d'a toxora Seeti. Ken
halle, Haadama da kamo segi siine bire, a da renmu tananu
kita. A faati n'a wuyun toxo kamo kabi do tanjikke siine.

Bire be, Seeti ga kijne kame do siinu karagi, a da Henoosi
kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo segi do siinu እና bire, a
da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo kabi do
siinu tanmi do hillo.

Bire be, Henoosi ga kijne tankabe siine, a da Xenaani kita

renyugo yi. Ken halle, a da kamo segi do siinu tanmi do karago bire, a da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo kabi do siinu karagi.

Bire be, Xenaani ga kijne tanjere siine, a da Mahalaali kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo segi do tannaxate siine bire, a da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo kabi do siinu tanmi.

Bire be, Mahalaali ga kijne tandunme do siinu karagi, a da Yeredi kita renyugo yi. Ken halle, Mahalaali da kamo segi do tanjikke siine bire, a da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo segi do tankabe do siinu karagi.

Bire be, Yeredi ga kijne kame do tandunme do siinu hilli, a da Hanooxi kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo segi siine bire, a da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo kabi do tandunme do siinu hilli.

Bire be, Hanooxi ga kijne tandunme do siinu karagi, a da Metuseela kita renyugo yi. Hanooxi d'i du kini Alla yi kamo sikki siine, na renmu tananu kita. A da kamo sikki do tandunme do siinu karagi ja, nan lagari birene do Alla batte, nan yaaxaransanku, bawo, Alla d'a wutu katta i du yi.

Bire be, Metuseela ga kijne kame do tansege do siinu peri, a da Lemeexi kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo peri do tansege do siinu hilli bire, a da renmu tananu kita. A bono n'a wuyun toxo kamo kabi do tandunme do siinu kabi.

Bire be, Lemeexi ga kijne kame do tansege do siinu hilli, a da renyugo kita. A d'a toxora Nuuha, [a wure ga ni : « neenendaana »] nan ti : « Neenendaana, a ya wa riini o

neene o gollun ḥa, a do o tanpiyi xotun ḥa, bakka niijanxotti langante ke yi Tunka duumanten maxa. » Ken halle, Lemeexi da kamo karagi do tankabe do siinu karagi bire, a da renmu tananu kita. A faati n'a wuyun toxo kamo ḥeri do tanjere do siinu ḥeri.

Nuuha ga kijne kamo karagi siine yi, a da renyugu sikki kita : Saami, Haami a do Yaafasi.

Haadamarenmen tunbaguntaaxu

Jopeye soora 6.1-8

Bire be, haadamarenmun ga joje gabono niijen kanma na renyaxarun kita, kanmun taaxaanun* jarabi renyaxaru ku yi. I da hoonun sugandi i di n'i yaxi. Ken bire, Tunka duumanten ti : « N ntanax katta haadamarenmun mujini, i ga wa birene ti in yonkin ḥa, bawo, i nt'in killen kanma, n wa kame do tanpille siine wuce kinni i ya. »

N'a wutu ken waxati, seri dinka giilun** ya ji niijen kanma. Bire be xa kanmun taaxaanun ga kahu do haadamarenmun renyaxarun ḥa, i da renmun kita. Kun ya n ḥa ken biren yugusaaga toxobaguntun ḥa.

Tunka duumanten d'a wari nan ti, haadamarenmun ho buren gabu niijen kanma, i sondonmun bono, koota su,

---

* *Kanmun taaxaanu* : Alla tagahon ḥarintu beenu ga ji kanmun di, i ga jaarabi haadamarenyaxarun ḥa. Lasilinki-taabben di, i wa tiini i da « Alla renmu ».

** *Seri dinka giilu* : Lasilin kitaaben di, i wa tiini i da Nefilinu.

i sinmeyen ni ho buren duuron ya yi. A nimisi, mani maxa i da haadamarenmen taga njijen kanma, a sondonmen suno. Ken biren ja, a ti : « N wa riini njijen tagahoonun burunqu nan giri haadamarenmun ja nan daga a wara daabanun do njijnedunhoonun do kanmun yeliju, bawo, n nimisi i taganden ja. » Nxa Nuuha da Tunka duumanten neeman kita.

Nuuha do i renmu

Jopeye soora 6.8-22

Nuuha do i kaadunkon taarixun haayi :

Nuuha ni seri telenjonte yi, seri tinmante, i waxatin serun naxa. A do Alla ji doome. A da renyugu sikki kita : Saami, Haami, a do Yaafasi.

Ken haxati, Alla d'a wari nan ti haadamarenmen bono, a da njijen kaaran su ja golli bure yi nan xenu me yi. A d'a jaaten raga nan ti duna bono, haadamarenme su ntaxa killi sire kanma.

Ken biren ja, Alla ti Nuuha da : « N hanqe a kanma na tagahoonu ku burunqu, n'a sababun ja haadamarenmun ja. Njijen kaaran su ja ho bure yi, nan xenu me yi, n w'i halakini, na njijen xa halaki. Nxa, anken na yittinhuuri xoore dabari, n'a noxon ja konpinlenmun ja, n'a noxon do a sellan daari ti gudoronjin ja. A dabari moxon haayi : An n'a giiloyen ja kamo sikki sogone, n'a noxon ja tankarage sogone, n'a yindanman ja tanjikke sogone, na xurayirooran wara bilin do huuren kaaran naxa, sogoni baane haqe, na huure ke noxon gemundi sankansoonu sikki yi, konpe wureranke, a do

naxadunken do kanmuranke, na roraqen wara a kaaran ḥa. Ken biren ḥa, nke Alla, n wa tuufaanen ḥaamen ritini ḥiijen kanma, na tagaho yonkinten su halaki kanmun wure. Ho wo ho ga wa ḥiijen kanma, n w'a halakini. Nxa, n w'in lahidun wutunu in do anken naxa. Nuuha, anken do an kaadunko, an renyugun do an yaqe, do an kalluyaxaru, axa wa roono huure ke noxon di. An na hillo hillo, yugo do yaxare wutu daaba yonkinte su di d'an ḥa huure ke noxon di, kun na toxo bireye di. Yeliju, daabanu, a do ḥiijnedunhoonu noone su, hillo hillo wa riini katti an ḥa nan bire do an ḥa. An na ho wutu biraadon noone su di, na silahandan wutu i do an yinme da, a do i beenu ga wa kahunu an ḥa huuren di. »

Nuuha da Alla yaamariyen su ja i moxon di.

Tuufaanen ḥaame

Jopeye soora 7.1-8.22

Ken halle, Tunka duumanten ti Nuuha da : « Anken do an koren su, xa ro huuren di, bawo, an baane ya wa killi telenjonten kanma serun su di. An na daaba yugu jperi, a do daaba yaxaru jperi wutu daaba halaale su di, an na yugu baane do yaxarin baane wutu daaba haraamunte su di, na yugu jperi do yaxaru jperi wutu yelijen noone su di, yelli i soxooden nan sanqi ḥiijen kaaran su di. Bawo, bito jperi lenki halle, n wa kanmen ritini tannaxate koota wuce, kiyen do wuro. N ga da ho wo ho taga ḥiijen kanma, n w'a su burunqunu. » Nuuha da Tunka duumanten yaamariyun su ja i moxon di.

Bire be tuufaanan ɳaamen ga wa riini, a d'a ni Nuuha wuyun wa kamo tunmi siine. A ro huuren di, a do i renyugu, do i yaqe, do i kalluyaxaru, yelli i nan kisi tuufaanan ɳaamen ɳa. Daaba halaalen do daaba haraamunte, yeliŋun do ɳiijneduhoonu, i su ri katta Nuuha yi, yugo do yaxare, yelli i na ro huuren di, xoyi Alla ga d'a ko Nuuha da moxo be.

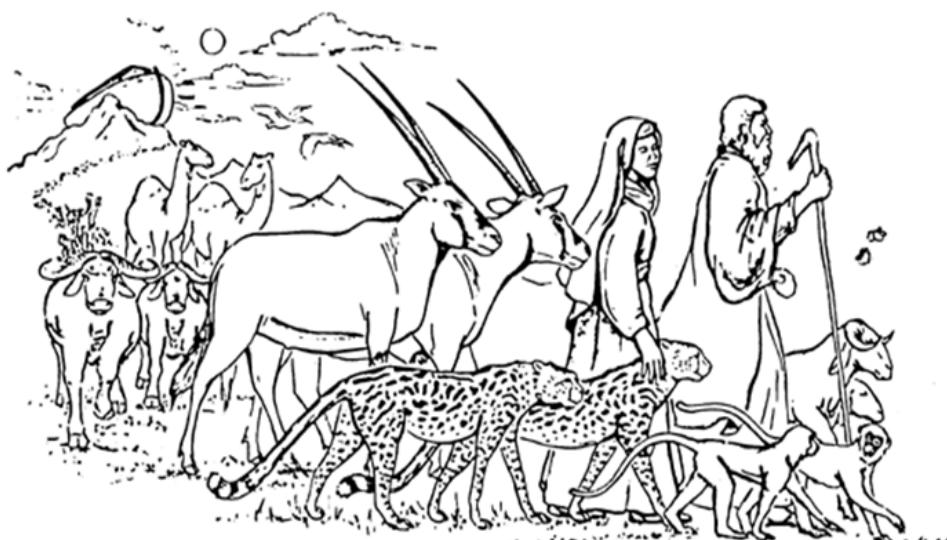
Bito ɳeri dangi halle, tuufaanan ɳaamen jope ɳiijnen kanma. Nuuha kamo tunmundin siine, xaso hillandin bita tanmi do ɳerundin koota, kanmun do ɳiijnen ji sawuranun su raqen ɳuŋi. Ken di, kanmen xenu riiyen ɳa tannaxate koota, a wa riini kiye do wuro.

Ken koota baane yi, Nuuha ro huuren di, a do i renyugu : Saami, Haami, Yaafasi, do i yaqe, do i kalluyaxarun sikki. Ikun do gunduhoonu, kaadundaabanu, ɳiijneduhoonu, yelinnoone su do ho kanpinma su. Tagaho yonkinten noone su ri kahunu Nuuha yi huure ke di. Ke tagaho su ni ga ri hillo hillo, yugo do yaxare, xoyi Alla ga da yaamariyen kini moxo be. Ken halle Tunka duumanten da huuren raqen texe Nuuha yi.

Ken di, tuufaanan ɳaamen duume riyen ɳa ɳiijnen kanma tannaxate koota. Jin gabu ɳiijnen kanma ma a ga wa huuren yonkono bakka ɳiijnen ɳa. ɳaamen xoro, nan kasaho, huuren ji lingilangana jin kanma. ɳaamen wurewuti na ɳiijnen kanma gidi giilun su toni, a wurewuti gidinjingu ku kanmara ti sogoju tanmi do karago. Hatantiyinmanho su ga ni dillene ɳiijnen kanma, a kara : yeliŋu, kaadundaabanun do gunduhoonu, a do ɳiijneduhoonun do haadamarenmu, a su

kara. Ho wo ho ga ji neegunu niijen kanma, a kara. Ke moxo ya ni, Tunka duumanten ga da tagaho yonkinten su burunqu bakka niijen kanma : nan giri haadamarenmun ja nan daga a wara ma daabanu, niijnedunhoonu, a do kanmun yeliju, i su burunqe, n'a toxo Nuuha do i beenu ga ji do a batte huuren di. Jin kasahoyen da kame do tankarage koota ya ja niijen kanma.

Alla sinme Nuuha yi, a do gunduhoonu, do kaadundaabamu beenu su ga ji doome huuren di. Alla da hanke yogo kara niijen kanma, jin jope yanqana. Niijen jin sawuranun do kanmun jin sawuranun su raqen texe. Kanmen kuti. Jin toxo kaawana bakka niijen ja honne honne. Kame do tankarage biton dangi halle, jiinun roxo. Xasu nerundin bita tanmi do

ŋerundin koota, huuren sigi Hararaati* gidinjingon kanma.
Jin toxo roxono ma xasu tanmundi, ken xaso koota hana,
gidinjingon joŋe bangene.

Tannaxate koota dangi halle, Nuuha da huuren hulunboten
ŋuŋi. A da xaaxen wara bakka sellan ŋa. Xaaxen kanpi
dagana, nan saage riini tawuye di, na daganansaageyi
dantanu ŋa ma jin ga wa hiirene niijen kanma. Ken halle,
Nuuha da booren wara dagana niijen kanma haayi genni a ga
kaawa. Nxa booren taanun ma sabatira kita, bawo jin su ma
ni ga neme bakka niijen kanma. A saage riini, Nuuha d'i
kitten banba a da, n'a rondi huuren di. Bito ŋeri dangi halle,
a da booren wara dagana sellan duxura xadi. Nellen bire,
a saage riini, jayituuninyitten deren w'a soomen ŋa, a xayi
xaye. Nuuha d'a tu nan ti jin roxo niijen kanma. Bito ŋeri
tana dangi halle, a da booren wara dagana duxurandi xadi.
Keeta, booren maxa saage riini.

Nuuha wuyun kamon tunmi do siina baanandin xasu hanan
bita hana, jin kaawa bakka niijen ŋa. Nuuha da huuren bilin
wutu bakka a yi na sellan haayi. A ti : « A haayi, niijen
kaawa ! » Xasu hillandin tanpillen do ŋerundin koota, niijen
su ni ga kaawa pewu pewu.

Alla ti Nuuha da : « An do an yaqen do an renyugun do an
kalluyaxaru, xa bagu huuren di. Ho yonkinte be xa ga wa no,
i su bagandi : yeliŋu, daabanu, do niijneduhoonu, i nan bagu

---

* *Hararaati* wa Turuki niijen kanma lenki. Hararaati maran
ni gidinnoqun ya yi.

nan saare nan kugu nan gabu piijen kanma. »

Nuuha do i yaqen do i renmun do i kalluyaxarun bagu. Ho yonkinten su bagu : piijeduhoonu, yelinu, tagaho su ga wa dillene piijen kanma, i su bagu xabiila xabiila.

Nuuha da sadaaxandinoqun taga Tunka duumanten da. A da ho raga daaba halaale su di, na ho raga yelin halaale su di, n'i ja sadaaxa xuruminte yi sadaaxandinoqun ja. Timi lijen sege bakka sadaaxa ke yi nan kije Tunka duumanten ja. A ti i yinme da : « Tojun ya ni haadamarenmen sondonmen buren ni gelli a tugunne, nxo, n ntanaxiijen langana do a yi abada. N ntanaxo ho yonkinte su xahana halakini abada, xoyi n ga d'a ja moxo be.

« Na njijen kanma toxo ke moxo yi :
tihinde, hatande,
mulle, jebere,
kunaye, xaaxo,
kiye do wuro,
ku nta yillene abada. »

Alla lahidu Nuuha da

Jopeye soora 9.1-17

Alla da barike ro Nuuha do i renyugun di, nan ti i da : « Xa saare, axa nan gabon, na njijen kanma hada. Njijen daabanun su nan xaaya axa da, nan kanu axa yi, kanmun yeliyun do daaba su ga wa dillene njijen kanma, do jin nexun su, i rawara axa da. Ho yonkinte su, n d'a kini axa yi biraado yi, xoyi huntihoonun moxo, n d'i su rawara axa da. Haxati su, axa ga na ji tiyen yigana, a nan ji yonkin ga bagu a di, ken ga ni horen ja. Axa bireyen jonginten w'axa horen ya yi. Ken saabu da, n w'axa horen tanbon tugana. N w'a tanbon tugana daaban do haadamarenmen su yi, sere be nda sere horen joxu, a tanbon wa tugene a da ti a me yi.

Sere be nda haadamarenme horen joxu,
haadamarenme ya w'an xa horen joxunu,
bawo haadamarenmen tage Alla sawuran ya di.
Ken di, axakun nan saare,
axa nan gabon sanqi njijen kanma. »

Ken biren ja, Alla ti Nuuha do i renyugun da : « Ken di, nke Alla, n w'in lahidun sabatindini in do axa naxa, do axa

bonsoju beenu ga wa riini axa halle, a do tagaho yonkinte su ga wa do an batte : yeliju, kaadundaabanu, gunduhoonu, do ho wo ho ga bagu do axa batten ja huuren di, a do nijen kanma ho yonkinten su. N w'in lahidun tinmandini do axa yi, n ntanax tagaho yonkinte su burunqunu xadi ti tuufaanen jaamen ja. Tuufaanana ntanax riini na nijen halaki. »

Alla ti xadi : « N lahidun taagumansen haayi, n ga wa ke be sabatindini in do axa naxa, a do ho yonkinte su ga wa do axa batte, do axa bonsoju beenu ga wa riini kiyen su di : N d'in bundajen wara tabullen di, yelli, a nan ja lahidun taagumansen ja, n do nijen naxa. Bire be, n ga na tabullun kahuma me yi nijen kanmara, bundaje ke nda bange tabullen di, ken di, n wa sinmene in do axa lahidun ja, a do ho yonkinte hatantiyinmanhon su ya : ji ntanax jaana tuufaanaiyi, na tagahoonun su burunqu. Bundajen ga na bange tabullen di, n w'a haayini, yelli a n'in haqiren toxo in do nijen ho yonkinten su, a do hatantiyinmanhon su lahidu duumanten di. »

Alla ti Nuuha da xadi : « Ke ya ni lahidu taagumansen ja, n do nijen tagaho yonkinten su naxa. »

Nuuha renmu

Jopeye soora 9.18-29

Nuuha renmu beenu ga bagu huuren di, i haayi ku yi : Saami, Haami a do Yaafasi. Haami ni Kanaana haaba yi. Nuuha do ku renmu sikki ya n da nijen kanma hada. Nuuha joje nijen kanma soxono. A da reesentinje* yogonu tutu.

Koota yogo, a da resenjin malacen mini nan sikire, ma a ga w'i duuron walla i tillisen wure. Haami, ken ga ni Kanaana haaba yi, a da i haaba duuron wari. A bagu n'a laxami i waaxinun da. Ken di, Saami do Yaafasi da Nuuha yiraame yogo wutu n'a saxu i kunkun ɳa, nan hallandaga katta i haaba yi, na yiraamen xuhu a yi, i yaaxanlaqun yillantu, kuudo, i nan maxa i haaba duuron wari. Bire be, Nuuha ga haqire bakka mandeyen ɳa, a renyugu tugunnen ga da ke be ɳa, a d'a mugu. Ken ga ɳa, a d'a langa nan ti :

« Ari na Kanaana halaki !

Ari n'a ɳa i waaxinun komun hallanken ɳa. »

Ken halle, a ti xadi :

« Alla barikanten ni, ken ga ni Tunka duumanten ɳa,
Saami Alla.

Yaarabi Kanaana nan ɳa kome yi Saami da.

Yelli Alla na waseye ɳa Yaafasi da,
a nan taaxu Saami tillisen wure,
na Kanaana ɳa i da kome yi ! »

Tuufaanen ɳaamen halle, Nuuha da kanmu sikki do tankarage siine bire. Bire be Nuuha birantaaxu wucen ga kijne kamo kabi do tankarage siine yi, a faati.

---

* *Reesentinje* : O maxa yere, a renmen do benbenlenmen ya n xawa, ma a ganta benben ni yittinman ya yi, reesen ken wa neenunu ya.

Niijen xabiilanu

Jopeye soora 10. 1-32

Tuufaanen jin dangi halle, Nuuha remmun sikki, Saami,
Haami a do Yaafasi, i jiidi na soxoodun kita. I taarixun haayi.
Yaafasi renyugun ni Gomeeri, Magoogi, Madaayi, Yawaana,
Tuubali, Meseexi a do Tiirisa yi.

Gomeeri renyugun ni Sikkanaaji, Lifaata a do Toguraama yi.
Yawaana renyugun ni Yeliisa, Tarisiisi, Kiitinko a do
Dodaaninu yi.

Kuunun ya n sanqi gujun kanma do geejinlaqun ja, nan
taxandi jamaanun do me naxa : xabiila xabiila, baane su do i
jama, do i xanne.

Haami renyugun ni Kuusi, Misira, Puta a do Kanaana yi.
Kuusi renyugun ni Seeba, Haawila, Sabata, Raama a do
Sabuteexa yi. Raama renyugun ni Seeba do Dedaani yi.

Kuusi da Namuruuju xa kita renme yi, Namuruuju ke be ga
ja yugu saage yi niijen kanma. Tunka duumanten ni ga da
Namuruuju ja togaana saage yi, ken ya ni, a ga ri taalin di :
togaana saage ke xoyi Namuruuju. A maranden debi hananun
ni Baabila, Yereexi, Haxaada do Kaleena ya yi, Sinaari
niijen* kanma. A bagu Baabila nan daga Hasuura na Niniwe
taaxundi no, a do Lehebooti-yiira do Kaala. A da debi xoore
taaxundi Niniwe do Kaala naxa. Ken toxo ni Leseeni.

Misira ni Luudinu, Hanaaminu, Lehaabinun do Nafutuhinu
xooxa ya yi, a do Patiruusinkon do Kasiluhinu, a do

---

* *Sinaari niijen* ni Baabila toxo tanan ya yi.

Kafutoorinko. Filisitinun bagu Kasiluhinun ya di*.

Kanaana renmun ni Sidooni, ken ni sooman ja a do Heeti.

Kanaana ya ni Yebuusikaarankon xa xooxa yi, a do

Hamoorikaarankon do Girigaasikaaranko, Hiiwikaaranko,

Haraxikaaranko, Siinikaaranko, Lawaadikaaranko,

Semaarikaaranko a do Hamaatikaaranko. Ken halle,

Kanaanaranko xabiilanun sanqi sanqi. Kanaanaranko

jamaanen ni a wutunu Sidooni yi katta Garaara yi ma Gaaja

banjen ja, a do Sodoomu, Hamoora, Hadima do Sebuyiimu,

ma katti Leesa yi. Ku ya ni Haami soxoodun ja, baane su do i

xabiila, do i xanne, do i jamaane, do i jama.

Saami, ken ga ni Yaafasi gidanyugu xooren ja, a xa ya ni Hebeeri** do i bonsojun su xa xooxa yi. A renmun ni

Yelaamu, Hasuura, Harifaxisaadi, Luudi a do Haraami yi.

Haraami renmun ni Wuci, Huuli, Geeteri a do Maasi yi.

Harifaxisaadi renmen ni Seela yi. Ke Seela da Hebeeri kita

renme yi. Hebeeri da renyugu hilli kita, baanen toxon ni

Pelege, [a wure ga ni : « taxandiye »], bawo, a haxatin ja
jiijnen taxandi. A xoxonen toxon ni Yaxataani.

Yaxataani renmun ni Limudaadi, Saleefi, Sarimaweeti, Yara,
Haduraami, Wuujali, Dixila, Woobali, Habimeeli, Seeba,
Wufiira, Haawila a do Yobaabu. Ku su ni Yaxataani renmun
ya yi. I taaxunten ni nan giri Meesa yi katta Sefaara

---

* *Filisitinun bagu Kasiluhinun ya di* : Yaaxikonnen tana ni ke
yi : Filisitinun bagu Kafutoorinkon ya yi.

** Habaraanirankon toxo ke bagu i xooxa *Hebeeri* toxon ya di.

gidinkanmaranun ɳa, kinbakkan di. Ku ho konintu ya ni Saami soxoodun ɳa, baane su do i xabiila, do i xanne, do i jamaane, do i jama. Kuunu ya ni jama be ga bagu Nuuha renyugun ɳa, baane su do i bonsoje, do i xabiila. Tuufaanen ɳaamen dangi halle, xabiilanun su bagu ku ya yi, nan sanqi ɳiijen kanma.

Baabila taaxe

Jopeye soora 11.1-9

Waxati yogo, ɳiijen su ni xan baane, sehekitti baane. Koota yogo, serun heregonte bakka do kinbakkan ɳa, i da holonbera xoore wari Sinaari ɳiijen kanma, i xusanta nan taaxu no. I ti me da : « O na tuhan katu n'a biyi ti yinben ɳa. » Ken di, tuhan da gidinsigiran siro i da, gudoronjin da doorinsigiran siro i da. Ken halle, i ti : « O na debe taga o yinme da, na tagandi giile sigindi a di, a tonben ga wa kijnene kanmun ɳa. Ken biren ɳa, o na ja toxonto yi, kuudo, o nan maxa sanqi do ɳiijen kaaran su yi. »

Hi halle, Tunka duumanten yanqa bakka kanmun di, nan ri deben haayi, a do tagandi giile be haadamarenmun ga d'a dabari. Ken di, a ti du da : « Ku haayi ga kahu me yi nan ja jama baane ya yi, i wa xan baane ya konni, ke haayi i gollen jonaadun ɳa. Saasa, ho wo ho ra ntanax i kabana i golle danbe su jaaye yi. Ken di, o n yanqa, o n'i xanne ke kolonso, yelli i nan maxa me haamu. » Ken biren ɳa, Tunka duumanten d'i sanqi bakka non ɳa do ɳiijen kaaran su yi, ken ga ja, i tuuma bakka deben taganden ɳa. Ke ya saabu da, deben ga wa xilli Baabila, [a wure ga ni : « kolonso »], bawo Tunka

duumanten da haadamarenmen su xannen kolonso non ya yi.
Non ya ni xahana, a ga d'i sanqi do jiijen kaara su yi.

Saami bonsonju

Jopeye soora 11.10-26

Saami soxoodun taarixun haayi : Tuufaanang dangi halle ti
siinu hilli yi, na Saami wuyun toxo kame siine, a da
Harifaxisaadi kita renyugo yi. Ken halle, Saami da kamo
karagi siine bire, a da renmu tananu kita.

Bire be, Harifaxisaadi ga kije tanjikke do siinu karagi, a da
Seela kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo naxati do siinu
sikki bire, a da renmu tananu kita.

Bire be, Seela ga kije tanjikke siine, a da Hebeeri kita
renyugo yi. Ken halle, a da kamo naxati do siinu sikki bire,
a da renmu tananu kita.

Bire be, Hebeeri ga kije tanjikke do siinu naxati, a da
Pelege kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo naxati do
tanjikke siine bire, a da renmu tananu kita.

Bire be, Pelege ga kije tanjikke siine, a da Reewu kita
renyugo yi. Ken halle, a da kamo hilli do siinu kabi bire, a da
renmu tananu kita.

Bire be, Reewu ga kije tanjikke do siinu hilli, a da Seeruga
kita renyugo yi. Ken halle, a da kamo hilli do siinu jeri bire,
a da renmu tananu kita.

Bire be, Seeruga ga kije tanjikke siine, a da Nahooro kita
renyugo yi. Ken halle, a da kamo hilli siine bire, a da renmu
tananu kita.

Nahooro ga kijne tanpille do siinu kabi, a da Teera kita
renyugo yi. Ken halle, a da kame do siinu tanmi do kabu bire,
a da renmu tananu kita.

Teera ga kijne tanjere siine, a da Biraama* do Nahooro a do
Haraani kita renmu yi.

---

* *Biraama* : Ke Biraama ni Annabi Ibirahiima yinme ya yi. Ke waxati yi, a ni xilli ke toxo ya yi. A xiisan kutten wa xarene « Annabi Ibirahiima xibaare » kitaabinnen di.

Hatanpansiye

Baabila. Baabila ni Namuruudu debi taaxunte ya yi Sinaari niijen di, i dundaraaxun sababun da i gemu a di na debi xoore taga, na tagaye giile sigindi a di n'a tintondi kanxotten ja. Ke ηanniya sababun da Tunka duumanten da i janganxata na i sanqi sanqi ηiijne banje wo banje su di, na i xannen paxami kuudo i na kori me haamunu. Baabila ke yinme wure ni ken ya yi « xanaxamiye ». (Jopeye 11.1-11)

Haabila : O haaba Haadama renyugu hillandin ya ni, a gida ya ni Xaabila yi. A da xoxone ke kari. (Jopeye 4.8)

Habaraani, habaraaniranke : Ibirahiima soxoodu be ga bugu Isiyaaxa di, kun ya danben ji xilli Habaraaniranko. I toxo ke bugu i xooxa « Hebeeri » toxon ya di, a ya ni Ibirahiima kisima yi. (Jopeye 10.21)

Hedeeni naaxo. Hedeeni ni jamaane ya yi, Alla ga da naaxo wara a kinbakkan di, o ga wa tiini a da Hedeeni naaxo na Haadama do Haawa wara a noxon di. (Jop 2.8-17, 3.20-24)

Iibiliisa : Seyitaane. Kitaabi sennen maxa, seyitaane ni maliika ya yi Alla ga d'a taga ; a tagabire a bononte ma ji, wuce dangi halle, a ri bono, a ntanax allanhi di, a wa serun xa walla killi buren ya kanma, Alla ga nta ke be munda, n'a muuru nan serun kaba bakka Alla lijun jaayen ja. (Jop 3.1-5, 3.14-15)

Rese. Resen ni yittirenme ya yi, a wa xoyi benbe, nxa aken yitten wa neenunu ya. A lijen ni, a wa bollini n'a jin bagandi n'a na miniho lije yi. Resenji ga na mare nan dalla, a wa jaana resenji malacen (xonsin) ḥa. (Jopeye 9.20-21)

Sadaaxa. Sigira xoro hilli wa sadaaxan ḥa : Nan baari bakka junuubu be ga w'an ḥa, a do na baariyen sabatindi. Sadaaxanu beenu ga wa Tawureetan ḥa ni Allankuyun ya yi a do sadaaxa xuruminte. (Jopeye 8.20)

Sadaaxandinoqu. Noqu siginte ya ni ti gidun ḥa xoyi dibinkan moxo, i ni sadaaxanun biyini a kanma. (Jopeye 8.20)

Tunka duumante. Habaraaninxannen di : « Yaawe » (YHWH), Alla toxo xerexerente ya ni, a wure ga ni a wa haxatin su. A koninten ni aaya gabe di, nxa, a sahe Jopeye 2.4 hana ya di, nxa serun joje xirindini ti a yi Jopeye 4.26 ya di.

Tuumayinkoota. Yehuudiyunun koyen bita nerundin ya ni tuumayinkootan ḥa, ken ga ni sibitinkootan ḥa. Ken ni koota ya yi, a xerexerenten ga wa Alla da, ho wo ho ga ni golle yi, ken kabe soron maxa a koota yi. (Jopeye 2.2-3)

Xeribunu. Xeribunun ni Alla tagahoonu ya yi, i wa jaatene maliikanun ya yi, i gollen ni koroosinden ḥa, Haadama do Haawa ga ni naaxo be di, i ya wa ken tangana. I sawuran wa xoyi daabanu, serinyinkollan w'i ya, a do kanpu. (Jop 3.24)

**En orthographe expérimentale du soninké de l'Est au Mali
(h-phone)**

Le texte est tiré de : Joppaye nan giri Tawureeta (Genèse en langue soninké-est), édition en révision
© MES, B.P. 218, Kayes, Mali, 2008

Illustrations utilisées avec la permission de :
© Michael Harrar

Première édition, 200 exemplaires
Avril 2016

© MES, 2016
B.P. 218, Kayes, République du Mali